

DE KEYZER IN HET VATICAAN

HET FENOMEEN

Laurens De Keyzer

In zijn fotokamer paraderen de prinsen van de macht. De oude paus die de kerstnacht zegent, de jonge president die trouw zwerft aan Amerika, sterren in Hollywood, bommenwerpers in het Pentagon, straks een paar kleine diktators in Afrika en stamhoofden in het Amazonewoud. Maar vooral: de mensen rondom. Hoe ze zich gedragen in de slagschaduw van de macht. „Je bent er vlakbij, oog in oog met macht en hoe die afstraalt op de mensen.”

Sinds juni '92 is Carl De Keyzer geassocieerd lid van Magnum, wellicht 's werelds meest gerespecteerde en minst toegankelijke agentschap van fotoreporters. In New York kwamen ze ervoor samen, de 35 fotografen en eigenaars van Magnum — ze keken naar zijn foto's, van Russische boeren en soldaten, van Indiase vrouwen en straatkinderen, van Amerikaanse nonnen en predikanten, en ze zagen dat het goed was. Buitengewoon goed.

Goed genoeg misschien om nu al de perskaart van Magnum te krijgen, maar zo werkt de procedure niet. Eerst moet de gegadigde door een mijnenveld van opdrachten. Lukt dat zonder kleerscheuren, dan word je genomineerd als vennoot — en in 't beste geval ben je twee jaar later vast fotograaf en mede-eigenaar van Magnum. De Keyzer zit in faze twee.

„De kleinste verdient er zo'n half miljoen per jaar aan, de grootste, dat mag ik u niet zeggen, schrijf maar veel, heel veel. Maar vergis u niet, Magnum sponsort niets. Je moet alles uit eigen zak betalen: reiskosten, telefoon en fax, apparatuur, logies, maar dan wel in ruil voor sukses. Mondiaal. Want ze bieden u de garantie van serieuze opdrachten, publicatie in grote magazines, overall gaan de deuren open. Mijn foto's over de eerste dagen van Bill Clinton in het Witte Huis zijn verkocht aan de Los Angeles Times, kerstdag in het Vaticaan aan The Independent, ik mag niet klagen.”

In de kerstnacht stond hij oog in lens met de paus, tussen de machtige pilaren van Bernini. „De indruk die dat maakt op de mensen, de enorme basiliek, de oude kerkvorst onder zijn plechtige mijter, de liturgische gezangen, wat dat teweegbrengt, daar zoek ik naar, dat leg ik vast. De mensen onder de bedwelmeling of de troost van de macht.

Van de paus zelf heb ik maar één beeld bewaard. Hij schoof door de middenbeuk, hij zag er wat ziek uit, vond ik. Ik mocht heel dicht bij hem komen, op nog geen twee meter afstand stak ik ineens mijn flits in de lucht, nogal bruusk, hij keek dof en een beetje raadselachtig in mijn ogen, recht in mijn ogen, en hij schrok, hij schrok echt, alsof ik iets vijandigs zou doen. En ik drukte op de knop.

Hij zei niets, hij schoof verder. Ik had er eerlijk wat compassie mee, een man uit oude tijden, tussen gelovigen en nieuwsgierigen, en vooral, tussen veel rijke Romeinen. Ik vraag mij af of ze wel luisterden naar hem. Ze beroezen zich aan zijn aanwezigheid, zo iets heb ik gevoeld, ze drinken de sfeer. Toen hij wegging, naar zijn kamers, heb ik hem stilletjes beklagd. Voor mij, als afstandelijk toeschouwer, voor mij had het iets troosteloos. Iets voorbij.”

Het voltallige Magnum-team, met Martine Franck, Harry Gruyaert en Carl De Keyzer als enige Belgen, stelt van 25 januari tot 21 maart tentoon in Le Botanique, Koningsstraat 236 in Brussel, alle dagen van 11 tot 18u., gesloten op maandag. Het magistrale boek „In Our Time, The World as Seen by Magnum Photographers”, 456 blz., is beschikbaar als catalogus.

☆

Foto's Carl De Keyzer